

# คำสั่งกองทัพอากาศ

(เฉพาะ)

ที่ ๒๑๓/๒๕๓๓

## เรื่อง การซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ของกองทัพอากาศ

เพื่อให้การซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ของกองทัพอากาศ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเหมาะสม จึงให้ยกเลิกคำสั่ง ทร. (เฉพาะ) ที่ ๒๕๕/๒๕๒๕ ลง ๒๓ ก.ย.๒๕๒๕ เรื่อง การซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ของกองทัพอากาศ และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงใหม่ ดังนี้

### ๑. ในคำสั่งนี้

๑.๑ “การซ่อมบำรุง” หมายถึง การปฏิบัติทั้งปวงที่กระทำเพื่อให้ยุทธโปกรณ์คงอยู่ในสภาพหรือกลับคืนสู่สภาพใช้งานได้ การปฏิบัติดังกล่าวได้แก่ การตรวจ การทดสอบ การบริการ การแยกประเภทในเรื่องความสามารถใช้งานได้ การซ่อม การซ่อมสร้าง การตัดแปลง และการทำให้กลับใช้งานได้

๑.๒ “ยุทธโปกรณ์” หมายถึง สิ่งทั้งมวล (รวมถึงเรือ อากาศยาน ยานพาหนะทางบก รถรบ เครื่องทุ่นแรง และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอุปกรณ์สนับสนุน แต่ไม่รวมถึงอาคาร สถานที่ตั้งและสาธารณูปโภค) ที่จำเป็นนำมาใช้ในการปฏิบัติการ เพื่อดำรงและสนับสนุนกิจกรรมทางทหาร โดยไม่คำนึงว่าการใช้ยุทธโปกรณ์นั้นกระทำเพื่อมุ่งหมายทางราชการหรือการรบ

๑.๓ “หน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุง” หมายถึง หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ซึ่งควบคุมทางวิชาการด้านการซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ

๑.๔ “ระดับการซ่อมบำรุง” หมายถึง ขอบเขตของงานซ่อมบำรุงอย่างกว้าง ๆ กำหนดขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับขีดความสามารถของหน่วยรับผิดชอบ

๑.๕ “ขั้นการซ่อมบำรุงหรือประเภทการซ่อมบำรุง” หมายถึง ขอบเขตของการปฏิบัติงานซึ่งแยกย่อย เพื่อให้เหมาะสมกับขีดความสามารถของหน่วยซ่อมบำรุงระดับต่าง ๆ

๑.๖ “ระบบใหญ่” หมายถึง ระบบหลัก รวมตลอดถึงระบบย่อย และอุปกรณ์ในระบบ

๑.๗ “ระบบย่อย” หมายถึง ระบบต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกันในระบบใหญ่ระบบใดระบบหนึ่งหรือหลายระบบ

๑.๘ “การซ่อมบำรุงป้องกัน” หมายถึง การดูแลรักษาและบริการ เพื่อให้ยุทธโปกรณ์คงสภาพใช้งานได้อยู่เสมอ และการแก้ไขสิ่งทีบกพร่องทันทีที่ตรวจพบ ก่อนที่การชำรุดเสียหายจะลุกลามมากขึ้นจนใช้งานไม่ได้

๑.๕ “การซ่อมบำรุงแก้ไข” หมายถึง การซ่อมแก้ไข การซ่อมใหญ่ และการซ่อมคืนสภาพ เพื่อให้ยุทโธปกรณ์ที่ชำรุดกลับคืนสู่สภาพใ้ใช้งานได้

๑.๑๐ “การซ่อมบำรุงปรับปรุง” หมายถึง การเปลี่ยน ดัดแปลง ปรับปรุงเพื่อพัฒนา รูปลักษณะและ/หรือคุณสมบัติของยุทโธปกรณ์ ให้เหมาะสมต่อความต้องการใ้ใช้ในปัจจุบันหรืออนาคต

๑.๑๑ “การซ่อมแก้ไข” หมายถึง การกระทำใด ๆ ต่อยุทโธปกรณ์ที่ชำรุด ด้วยการแก้ไข ปรับแต่ง เปลี่ยนชิ้นส่วนของส่วนประกอบหรือองค์ประกอบที่ชำรุด เพื่อให้กลับคืนสภาพใ้ราชการได้

๑.๑๒ “การซ่อมใหญ่” หมายถึง การซ่อมระบบต่าง ๆ จะเป็นระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบของยุทโธปกรณ์ใ้กลับคืนสู่สภาพใ้ใช้งานใ้ได้ตามปกติ โดยการถอดแยกชิ้นส่วนออก ทำความสะอาด ตรวจสอบหรือเปลี่ยนชิ้นส่วนใหม่ทั้งระบบ ประกอบทดลองใ้เรียบร้อยก่อนที่จะนำไปใ้ใช้งานต่อไป

๑.๑๓ “การซ่อมคืนสภาพ” หมายถึง การถอดแยกชิ้นส่วนทั้งหมดของยุทโธปกรณ์ที่ชำรุดออกตรวจสอบ เปลี่ยนและทดลองใ้ใ้ราชการได้ ตรวจสอบทดลองระบบต่าง ๆ ปรับเทียบมาตรวัดต่าง ๆ ใ้ใ้ได้มาตรฐาน ใ้ยุทโธปกรณ์คืนสภาพเหมือนของใหม่หรือใกล้เคียงกับของใหม่ที่ผลิตจากโรงงานดั้งเดิม ทั้งใ้รูปลักษณะ สมรรถนะ และความคงทนต่อการใช้งาน

## ๒. หน่วยเทคนิคใ้การซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ของกองทัพเรือ มีดังนี้

๒.๑ กรมพลธิการทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคใ้การซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์สายพลธิการ ที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยอื่น

๒.๒ กรมอุ้ทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคใ้การซ่อมบำรุงเรือ และรถรบ ที่เกี่ยวกับงานด้านตัวเรือ ตัวรถ กลจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่น ๆ ตลอดจนอุปกรณ์ทดสอบและวัดอุปกรณ์สายช่าง และเครื่องทุ่นแรงที่เกี่ยวกับการซ่อมบำรุงเรือ

๒.๓ กรมสรรพาวุธทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคใ้การซ่อมบำรุงเครื่องสรรพาวุธทั้งปวง เช่น ปืน อาวุธปล่อยนำวิถี ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิด และอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับยุทโธปกรณ์ดังกล่าว กระสุนและวัตถุระเบิด เครื่องจักรกลที่เกี่ยวกับงานสรรพาวุธ กล้องตรวจการณ์ เครื่องมือตรวจสอบอันตราย ตลอดจนอุปกรณ์สรรพาวุธอื่น ๆ

๒.๔ กรมแพทย์ทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคใ้การซ่อมบำรุงอุปกรณ์ และเครื่องมือทางการแพทย์ ทันตแพทย์ และสัตวแพทย์

๒.๕ กรมอุ้ทกศาสตร์ เป็นหน่วยเทคนิคใ้การซ่อมบำรุงเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเดินเรือ (เว้้นเครื่องไฮโร) และเครื่องมืออุ้ดุนิยมวิทยา

๒.๖ กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงเครื่องมือ และอุปกรณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์

๒.๗ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงอุปกรณ์การ ภาพ เครื่องช่วยฝึก และอุปกรณ์ เว้นหุ่นจำลองเพื่อใช้ในการฝึก หรือกระสุนและอาวุธจำลอง

๒.๘ กรมการขนส่งทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงยานพาหนะ ทางบก ที่ใช้ทุกพื้นที่ เรือที่ใช้บริการเฉพาะทางน้ำในแผ่นดิน และบริเวณฐานทัพ รวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ยานพาหนะทางบกและเรือดังกล่าว

๒.๙ กรมช่างโยธาทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงเครื่องมือกล เครื่องจักรกล เครื่องทุ่นแรง เครื่องไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ และเครื่องทำความเย็นที่ติดตั้งใช้งานบนบก ตลอดจนสาธารณูปโภคต่าง ๆ

๒.๑๐ กรมอิเล็กทรอนิกส์ทหารเรือ เป็นหน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงเครื่องมือ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์

๒.๑๑ ศูนย์ซ่อมอากาศยาน กองการบินทหารเรือ กองเรือยุทธการ ทำหน้าที่เป็น หน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงอากาศยาน ที่เกี่ยวกับโครงสร้างอากาศยาน อุปกรณ์ ระบบต่าง ๆ ของอากาศยานและอุปกรณ์ภาคพื้น ที่เกี่ยวข้องกัอากาศยาน

### ๓. ระดับการซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์โดยทั่วไป

ในกรณีที่มีได้กำหนดเป็นอย่างอื่นในคำสั่งนี้ ระดับการซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ของ กองทัพเรือ ให้เป็นไปตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๒๘ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

๓.๑ การซ่อมบำรุงระดับหน่วยผู้ใช้เป็นการซ่อมบำรุงซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยผู้ใช้และดำเนินการโดยหน่วยผู้ติดต่อยุทโธปกรณ์ที่หน่วยได้รับ ขั้นตอนการซ่อมบำรุงระดับนี้ประกอบด้วย การตรวจ การบริการ การหล่อลื่น การปรับแต่ง และการเปลี่ยนชิ้นส่วนเครื่องประกอบรอง และเครื่องประกอบย่อยต่าง ๆ

๓.๒ การซ่อมบำรุงระดับหน่วยสนับสนุนระดับสนามหรือระดับกลาง เป็นการซ่อมบำรุงซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยซ่อมบำรุงที่กำหนดให้สนับสนุนโดยตรงแก่หน่วยผู้ใช้ โดยปกติประกอบด้วย การปรับเทียบ การซ่อมแก้หรือการเปลี่ยนชิ้นส่วน ส่วนประกอบหรือเครื่องประกอบที่เสียหายหรือใช้การไม่ได้ การทำชิ้นส่วนที่ไม่มีอยู่เดิมขึ้นในยามฉุกเฉิน การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่หน่วยผู้ใช้

๓.๓ การซ่อมบำรุงระดับโรงงาน เป็นการซ่อมบำรุงซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยเทคนิคหรือหน่วยซ่อมบำรุงระดับโรงงานของยุทโธปกรณ์ตามที่กำหนดไว้ การซ่อมบำรุงระดับนี้จะกระทำต่อยุทโธปกรณ์ที่ต้องซ่อมใหญ่ หรือซ่อมสร้างอย่างสมบูรณ์แก่ชิ้นส่วนเครื่องประกอบเครื่อง

ประกอบรอง และยุทธโศปกรณ์ครบชุด รวมทั้งการสร้างชิ้นส่วน การตัดแปลง การทดสอบและการแก้ไขให้ใช้ได้ตามความต้องการ สนับสนุนการซ่อมบำรุงระดับที่ต่ำกว่า ด้วยการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค และการซ่อมบำรุงในรายการที่เหนือความรับผิดชอบของระดับที่ต่ำกว่า การซ่อมบำรุงระดับโรงงานนี้ จะจัดให้มีการสะสมเครื่องมือและเครื่องใช้ โดยการใช้งบประมาณความสะดวกในการซ่อมทำที่ใหญ่โตเกินกว่าที่หน่วยซ่อมบำรุงระดับต่ำกว่าจะมีใช้

#### ๔. หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุง

๔.๑ อำนวยการและกำกับดูแลการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์ในความรับผิดชอบทุกระดับทางเทคนิค ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๔.๒ จัดทำคำแนะนำ กลุ่มมือและหลักเกณฑ์ในการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์ ในความรับผิดชอบทุกระดับ

๔.๓ กำหนดวิธีในการรายงานสภาพของยุทธโศปกรณ์ในความรับผิดชอบ รวมทั้งการรายงานความต้องการการซ่อมบำรุงให้หน่วยผู้ใช้อุปกรณ์ถือปฏิบัติ เพื่อให้การวางแผน และการซ่อมบำรุงมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๔.๔ กำหนดอัตราเครื่องมือ พัสตอุปกรณ์ ชิ้นส่วนอะไหล่ และชิ้นส่วนซ่อมที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์ของหน่วยซ่อมบำรุงระดับต่าง ๆ และดำเนินการจัดหาสนับสนุนให้ได้อย่างครบถ้วน

๔.๕ กำหนดหน่วยในการซ่อมบำรุงระดับหน่วยสนับสนุน และระดับโรงงานสำหรับยุทธโศปกรณ์ในความรับผิดชอบซึ่งตั้งอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการซ่อมบำรุง

#### ๕. หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยซ่อมบำรุงระดับต่าง ๆ

๕.๑ ดำเนินการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์ตามคำแนะนำ และหลักเกณฑ์ที่หน่วยเทคนิคกำหนด

๕.๒ เสนอความต้องการเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ พัสตอุปกรณ์ ชิ้นส่วนอะไหล่ และชิ้นส่วนซ่อมที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการซ่อมบำรุงในระดับหน่วยรับผิดชอบ เสนอให้หน่วยเทคนิคพิจารณาให้การสนับสนุน

๕.๓ รักษาระดับการสะสมพัสตอุปกรณ์ ชิ้นส่วนอะไหล่ และชิ้นส่วนซ่อมให้เต็มอัตราอยู่เสมอ เพื่อให้พร้อมในการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์ในความรับผิดชอบ โดยการเบิกหรือจัดหาทดแทนเมื่อได้ใช้ไป

๕.๔ หน่วยผู้ใช้อุปกรณ์มีหน้าที่รายงานสถานะยุทธโศปกรณ์ และเสนอความต้องการการซ่อมบำรุงระดับที่สูงกว่าต่อหน่วยเกี่ยวข้องตามวิธีการที่หน่วยเทคนิคกำหนด

๕.๕ ให้การสนับสนุนทางเทคนิคแก่หน่วยซ่อมบำรุงระดับที่ต่ำกว่า

๖. การซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์หลัก ให้ปฏิบัติตามผนวกต่อท้ายคำสั่งนี้

๗. ให้หน่วยเทคนิคในการซ่อมบำรุงร่วมกับหน่วยรับผิดชอบการซ่อมบำรุงระดับต่าง ๆ จัดทำรายละเอียดการซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ที่รับผิดชอบแต่ละชั้นตอน และปรับปรุงให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าของยุทธโปกรณ์ที่ได้รับ

๘. หน่วยซ่อมบำรุงทุกระดับ หากไม่สามารถซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ในระดับที่รับผิดชอบได้ จะด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ดำเนินการซ่อมยุทธโปกรณ์นั้นโดยวิธีการจ้างซ่อม โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ สำหรับการซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์ที่เป็นเครื่องสรรพาวุธ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับทหารเรือที่ ๓๘ ว่าด้วยการสรรพาวุธ (ข.ก.ส.) ด้วย

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

พล.ร.อ. ประเจตน์ ศิริเดช

(ประเจตน์ ศิริเดช)

ผบ.ทร.

## การซ่อมบำรุงยานพาหนะทางบก

ประกอบคำสั่ง ทร. (เฉพาะ) ที่ ๒๑๗/๒๕๓๗ ลง ๒๑ ก.ย.๓๗

๑. การซ่อมยานพาหนะทางบก แบ่งขั้นตอนการซ่อมบำรุงออกเป็น ๕ ชั้น
- ๑.๑ ชั้นที่ ๑ เป็นการซ่อมบำรุงป้องกัน กระทำโดยผู้ใช้ คือ พลขับ หรือเจ้าหน้าที่ประจำรถ ได้แก่ การทำความสะอาด และการปรนนิบัติบำรุงเล็กน้อย
- ๑.๒ ชั้นที่ ๒ เป็นการซ่อมบำรุงป้องกัน กระทำโดยเจ้าหน้าที่ช่างประจำหน่วย ได้แก่ การปรนนิบัติบำรุง การซ่อม การเปลี่ยนชิ้นส่วน การเปลี่ยนส่วนประกอบบางส่วน และการปรับแต่ง
- ๑.๓ ชั้นที่ ๓ เป็นการซ่อมบำรุงแก้ไข กระทำโดยหน่วยสนับสนุน ซึ่งเป็นการซ่อมโดยตรง ได้แก่ การซ่อมเปลี่ยนชิ้นส่วนระบบต่าง ๆ รวมทั้งการซ่อมแก้ไขในเรื่องเทคนิคไม่สูงนัก
- ๑.๔ ชั้นที่ ๔ เป็นการซ่อมบำรุงแก้ไข กระทำโดยหน่วยสนับสนุน ซึ่งเป็นการซ่อมบำรุงที่ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องทดสอบมากกว่าชั้นที่ ๓ ได้แก่ การซ่อมใหญ่ เครื่องยนต์ และการซ่อมใหญ่ระบบต่าง ๆ
- ๑.๕ ชั้นที่ ๕ เป็นการซ่อมบำรุงแก้ไข กระทำโดยหน่วยระดับโรงงาน ได้แก่ การซ่อมสร้างทั้งคัน
๒. ระดับการซ่อมบำรุงและหน่วยรับผิดชอบ
- ๒.๑ ระดับหน่วยผู้ใช้ เป็นการซ่อมบำรุงชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ รับผิดชอบดำเนินการโดยหน่วยผู้ใช้ โดยอาศัยเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และอะไหล่ที่มีอยู่
- ๒.๒ ระดับหน่วยสนับสนุนหรือระดับกลาง เป็นการซ่อมบำรุงชั้นที่ ๓ และชั้นที่ ๔ รับผิดชอบดำเนินการโดย ขส.ทร., กขส.ฐท.สส., กขส.สน.สข., กขส.สน.พง., กรม สน.พล.นย., กอง สน.กร., กพร.กร., สพ.ทร., รร.นร.ยศ.ทร., สก.ทร., รร.ชุมพล ฯ ยศ.ทร., ศฝท.ยศ.ทร. และ สอ./รฝ.
- ๒.๓ ระดับโรงงาน เป็นการซ่อมบำรุงชั้นที่ ๕ รับผิดชอบดำเนินการโดย ขส.ทร., กขส.ฐท.สส. และ กขส.สน.สข.

พล.ร.อ. ประเจตน์ ศิริเดช

(ประเจตน์ ศิริเดช)

ผบ.ทร.